

Přizpůsobení věcných práv - Chorvatsko

OBSAH

- 1 Jaká věcná práva by podle práva tohoto členského státu mohla vyplynout z dědictví?
- 2 Jsou tato věcná práva zapsána v rejstříku práv k nemovitému či movitému majetku a, pokud ano, je tento zápis povinný? Do kterého rejstříku (kterých rejstříků) se zapisují a jaké jsou požadavky a postup v souvislosti s tímto zápisem?
- 3 Jaké účinky jsou spojeny se zápisem věcných práv?
- 4 Jsou zavedena zvláštní pravidla a postupy pro přizpůsobení věcného práva, na něž má určitá osoba nárok podle práva rozhodného pro dědění, v případě, že právo členského státu, v němž se tohoto práva dovolává, toto věcné právo nezná?

1 Jaká věcná práva by podle práva tohoto členského státu mohla vyplynout z dědictví?

V čl. 1 odst. 1 zákona o vlastnictví a jiných věcných právech (*Zakon o vlasništvu i drugim stvarnim pravima*) (*Narodne novine* (NN, Úřední věstník Chorvatské republiky), č. 91/96, 68/98, 137/99, 22/00, 73/00, 114/01, 79/06, 141/06, 146/08, 38/09, 153/09, 143/12 a 152/14, dále jen „zákon“) se uvádí, že není-li zákonem stanoveno jinak, může být kterákoli fyzická nebo právnická osoba držitelem vlastnického práva či jiných věcných práv, jako je služebnost, práva vyplývající z věcného břemene, právo stavby a zástavní právo vztahující se na cokoli, co může být předmětem těchto práv.

V čl. 128 odst. 2–3 zákona je stanoveno, že dědic je oprávněn požádat o zápis svého vlastnického práva k nemovitosti do katastru nemovitostí a že nabytí určitého titulu zděděním neznamená ukončení věcných práv k příslušnému majetku, která dříve držely jiné osoby, vyjma práv, u nichž je to stanoveno zákonem nebo která podle povahy okolností již nemohou existovat.

Ustanovení čl. 199 odst. 2 a článku 201 zákona upřesňují jako osobní služebnost poživací právo, užívací právo a právo bydlení. Tato ustanovení rovněž uvádějí, že není-li zákonem stanoveno jinak, trvá osobní služebnost pouze po dobu, po kterou byla zřízena, a že zaniká nejpozději dnem úmrtí oprávněné osoby.

V čl. 285 odst. 1 zákona se uvádí, že nestanoví-li zákon jinak, je právo stavby zcizitelné a děditelné jako jiný nemovitý majetek.

V čl. 299 odst. 1 zákona je uvedeno, že zástavní právo nelze oddělit od zajištění, s nímž je spojeno. To znamená, že nestanoví-li zákon jinak, osoba, která na určitém právním základě získá zajištění, je získala na základě zástavního práva.

Z výše uvedeného tudíž vyplývá, že věcná práva kromě osobní služebnosti jsou děditelná. Nestanoví-li zákon jinak, osobní služebnost zaniká nejpozději dnem úmrtí oprávněné osoby.

2 Jsou tato věcná práva zapsána v rejstříku práv k nemovitému či movitému majetku a, pokud ano, je tento zápis povinný? Do kterého rejstříku (kterých rejstříků) se zapisují a jaké jsou požadavky a postup v souvislosti s tímto zápisem?

V čl. 2 odst. 3–4 zákona je „nemovitý majetek“ vymezen jako pozemek, stavební plocha nebo parcela včetně všeho, co je s pozemkem trvale spojeno, nad povrchem i pod povrchem, nestanoví-li zákon jinak, a „movitý majetek“ (neboli „movité věci“) jako jakákoli věc, kterou lze přenést z jednoho místa na druhé bez porušení jejích základních vlastností nebo podstaty. Pro právní účely se majetek, který je svou povahou movitý, považuje za nemovitý, pokud patří k určité nemovitosti, nebo pokud podle zákona odpovídá nemovitému majetku.

V čl. 119 odst. 1 zákona je uvedeno, že k nabytí vlastnictví nemovitého majetku dochází, jakmile nabyvatel zapíše vlastnictví do katastru nemovitostí, jak je stanoveno zákonem. Aby k tomu došlo, musí předchodzí vlastník projevit přání, aby vlastnictví přešlo na nabyvatele, nestanoví-li zákon jinak. Podle čl. 122 odst. 1 zákona se má za to, že katastr nemovitostí odráží pravdivě a úplně skutkový a právní stav dané nemovitosti. Podle zákona jsou proto s ohledem na nabytí chráněna práva osoby, která jedná v dobré víře, tj. s důvěrou ve správnost katastru nemovitostí, která si není vědoma neúplnosti určitého zápisu provedeného v katastru nemovitostí nebo skutečnosti, že se zápis liší od skutečné situace.

V čl. 277 odst. 1 je uvedeno, že věcná břemena, která nejsou zapsána v katastru nemovitostí, zanikají, jakmile zatíženou nemovitost získá osoba, která si nebyla ani nemohla být existence věcného břemena vědoma. V čl. 278 odst. 1 zákona se mimoto uvádí, že nestanoví-li zákon jinak, věcná břemena zřízená ve prospěch určité fyzické nebo právnické osoby zanikají, jakmile fyzická osoba zemře nebo jakmile právní subjektivita právnické osoby zanikne.

Postup, který je třeba dodržet při zápisu věcných práv k nemovitému majetku do katastru nemovitostí, je stanoven v zákonu o katastru nemovitostí (*Zakon o zemljišnim knjigama*) (NN č. 91/96, 68/98, 137/99, 114/01, 100/04, 107/07, 152/08, 126/10, 55/13 a 60/13). Katastr nemovitostí sestává z hlavního rejstříku (v němž jsou zapsány veškeré pozemky na daném katastrálním území a který zahrnuje doklady o vlastnickém právu) a souboru dokladů. Žádost o zápis věcného práva, a to dočasně nebo trvale, do katastru nemovitostí podává místnímu katastrálnímu soudu osoba žadající o zápis nabytí, změny či vzdání se určitého práva. Žádost o zápis věcného práva do katastru nemovitostí ve formě poznámky v evidenci podává osoba, v jejímž právním zájmu je vložení poznámky týkající se jejího majetku, nebo osoba, která má na tento postup nárok podle zvláštního předpisu. Doklad o vlastnickém právu obsahuje údaje o nemovitosti a provedených změnách, jakož i udělená věcná a jiná práva, která jsou vymáhána katastrálním soudem. Tento doklad sestává z listiny upřesňující vlastněnou nemovitost (*posjedovnica*) (specifikační list, list A), osvědčení o vlastnictví (*vlastovnica*) (list vlastnictví, list B) a věcná břemena (*teretovnica*) (list věcných břemen, list C)].

Postup, který je třeba dodržet při zápisu věcných práv k vozidlům, je uveden v předpisech o evidenci a označení vozidel (*Pravilnik o registraciji i označavanju vozila*) (NN č. 151/08, 89/10, 104/10, 83/13, 52/15 a 45/16). Ministerstvo vnitra vede záznamy o všech registrovaných vozidlech. V reakci na žádost příslušných orgánů (soudy, chorvatská agentura pro finanční služby, notáři atd.) musí ministerstvo podle zvláštních předpisů připojit k zmíněným záznamům a řidičským průkazům určité poznámky týkající se vozidel. Přejíždí-li vozidlo z jednoho majitele na jiného, musí nový majitel zaregistrovat vozidlo na své jméno nebo registraci zrušit do 15 dnů ode dne nabytí. Žádost za tímto účelem se podává příslušnému policejnímu ředitelství v místě, kde má nový majitel adresu trvalého bydliště nebo sídlo, nebo policejní stanici či zkušební vozidel, je-li tato schválena a splňuje-li stanovené podmínky.

Postup, který je třeba dodržet při zápisu věcných práv k námořnímu plavidlu, je stanoven v námořním zákoníku (*Pomorski zakonik*) (NN č. 181/04, 76/07, 146/08, 61/11, 56/13 a 26/15). Vlastnické právo a jiná věcná práva k lodi, člunu nebo jachtě lze nabýt, přidělit, omezit nebo ukončit pouze zápisem údajů o tomto úkonu do příslušného rejstříku nebo do záznamů vedených příslušnými přístavními orgány, které spravuje ministerstvo námořních záležitostí. V reakci na žádost vlastníka, provozovatele nebo lodní společnosti se na základě rozhodnutí příslušného přístavního orgánu provedou zápisy v lodním registru. Registr sestává z hlavního rejstříku a souboru dokladů. Hlavní rejstřík sestává z listin zahrnujících list A (údaje identifikující námořní plavidlo a jeho základní technické vlastnosti), list B (název a sídlo společnosti, tj. právního subjektu, nebo jméno a adresa fyzické osoby, která námořní plavidlo vlastní, a osobní omezení vlastníka týkající se volného nakládání s plavidlem) a list C (věcná práva, jimiž je námořní plavidlo zatíženo, jakož i práva vyplývající ze zmíněných práv).

Postup, který je třeba dodržet při zápisu věcných práv k letadlu, je stanoven v předpisech o obsahu a způsobu vedení rejstříku civilních letadel (*Pravilnik o sadržaju i načinu vođenja hrvatskog registra civilnih zrakoplova*) (NN č. 137/12). Chorvatský rejstřík civilních letadel vede Chorvatská agentura pro civilní letectví v tištěné a elektronické podobě. Vlastní kniha záznamů zahrnuje svazky označené pořadovými čísly, přičemž každý svazek sestává z registračních listin. Každé letadlo je zapsáno v samostatné listině, která zahrnuje registrační list (obsahující různé údaje o letadle), list vlastnictví (údaje o vlastníkovi a případných spoluvlastnících či společných vlastnících) a list břemen (s údaji o zástavním právu k letadlu nebo ideálním podílu spoluvlastníka, předkupním právu a právu zpětné koupě, omezeních týkajících se užívání a s označením strany, jíž se zápis týká, datem registrace, uhrazenou peněžní částkou, je-li to pro registraci nezbytné, a s případnými poznámkami učiněnými v souvislosti s registrací). Elektronický rejstřík je veden zápisem údajů do elektronických registračních listin. Co se týká obsahu, elektronické registrační listiny odpovídají listinám v tištěné podobě. Žádost o zápis podává vlastník letadla nebo jeho provozovatel a je k ní připojeno ověřené povolení udělené vlastníkem. Zápisy v rejstříku podléhají rozhodnutí Chorvatské agentury pro civilní letectví.

3 Jaké účinky jsou spojeny se zápisem věcných práv?

Zákon stanoví, že veřejnou listinou je listina vydaná příslušným soudem nebo orgánem veřejné správy v předepsané formě v mezích jejich pravomocí. Veřejná listina představuje doklad o záležitosti, kterou potvrzuje či upravuje. To znamená, že s ohledem na nabytí určitých práv jsou podle zákona chráněna práva osoby, která jedná v dobré víře, tj. s důvěrou ve správnost veřejných listin, která si není vědoma neúplnosti konkrétních informací uvedených v těchto listinách nebo skutečnosti, že se tyto informace

liší od skutečné situace. Nikdo se mimoto nemůže dovolávat neznalosti zápisu provedeného v katastru nemovitostí, v evidenci motorových vozidel vedené ministerstvem vnitra, v rejstřících vedených přístavními orgány, které spravuje ministerstvo námořních záležitostí, nebo v chorvatském rejstříku civilních letadel.

4 Jsou zavedena zvláštní pravidla a postupy pro přizpůsobení věcného práva, na něž má určitá osoba nárok podle práva rozhodného pro dědění, v případě, že právo členského státu, v němž se tohoto práva dovolává, toto věcné právo nezná?

Zákon stanoví, že na veškeré záležitosti týkající se přizpůsobení věcného práva určité osoby podle právních předpisů vztahujících se na dědictví by se měla použít pravidla upravující úkony *ex parte*, pokud takovéto věcné právo v chorvatských právních předpisech neexistuje.

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.

V souvislosti s vystoupením Spojeného království z Evropské unie provádějí v současné době členské státy odpovědné za správu stránek obsahujících informace o vnitrostátních záležitostech aktualizaci obsahu. S ohledem na vystoupení Spojeného království z Evropské unie probíhá aktualizace těchto internetových stránek. Pokud zde najdete obsah, který zatím neodráží vystoupení Spojeného království z EU, není to záměr. Tato situace bude v dohledné době napravena.

Poslední aktualizace: 06/06/2019